

BURKINA FASO

- Státní zřízení: prezidentská republika
- Hlavní město: Ouagadougou
- Počet obyvatel: 23 milionů. Většina obyvatel je mladší 25 let. Většina obyvatelstva žije na venkově a závisí na zemědělství.
- Rozloha: 274 200 km² (srovnatelná s Portugalskem)
- Složení obyvatelstva: Mossi 52 %, Fula 8 %, Gurma 7 % a další
- Převládající náboženství: islám, křesťanství, tradiční náboženství
- Vzdělání: Vzdelání je v některých oblastech stále výzvou, ačkoli se situace zlepšuje. Analfabetismus, zejména u žen a dívek, zůstává problémem.
- Ekonomika: Burkina Faso stojí převážně na zemědělství, s bavlnou, arašídovými plody a kukuřicí jako hlavními plodinami. Země má nerostné zdroje, včetně zlata, přesto země zápasí s chudobou.
- Politická situace: Země zažila dva vojenské převraty, potýká se s politickou nestabilitou, která je často spojena s vojenskými puči, teroristickými útoky a nespokojeností občanů s vládou.

LIDSKOPRÁVNÍ SITUACE V ZEMI

OZBROJENÉ SKUPINY

V zemi dochází k porušování mezinárodního humanitárního práva ze strany ozbrojených skupin kvůli blokádám a útokům na civilisty*ky. Blokády snížily potravinovou bezpečnost a přístup lidí k lékům a zdravotní péči. Vládní síly také čelí kritice za útoky, které vedly k civilním obětem. Svoboda projevu je omezena, a novináři*ky a politická opozice čelí zastrašování.

PŘÍSTUP K POTRAVINÁM

Ozbrojené konflikty měly dopad na přístup lidí k potravinám, vodě, zdraví a vzdělání. Řešení potravinové situace je obtížné kvůli nárůstu cen a změnám klimatu, což ovlivňuje miliony lidí. Do září 2022 čelilo nedostatku potravin 4,9 milionu lidí, zejména v regionech, kde působí aktivní ozbrojené skupiny. Chronickou podvýživou trpělo asi 180 000 dětí.

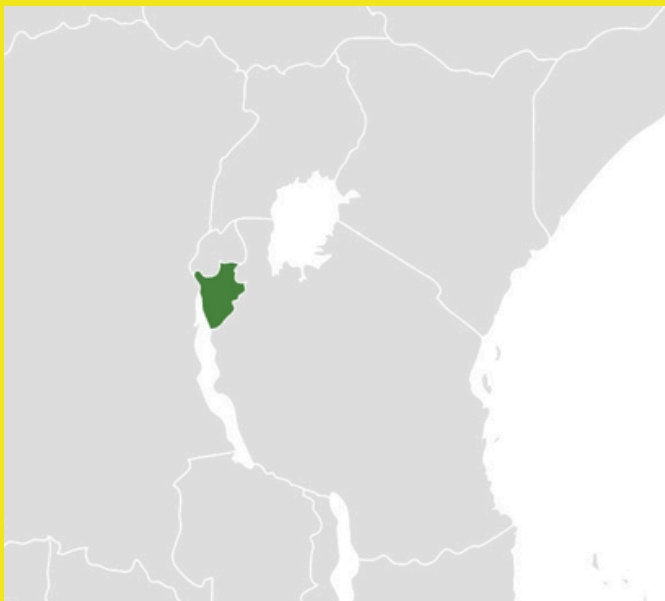
PRÁVA ŽEN A NUCENÉ SŇATKY

Podle UNICEF bylo více než 52 % všech žen provdáno před dosažením věku 18 let a 10 % před dosažením věku 15 let. V Burkině Faso bylo některým dívkám, se kterými Amnesty hovořila, pouhých 11 let, když byly nuceny ke sňatku. Věkový rozdíl mezi dívkou a jejím budoucím manželem může být obrovský. V některých případech je nevěsta o 30 až 50 let mladší než její partner. I díky mezinárodnímu tlaku byl v roce 2025 přijatý zákon, který zakazuje sňatky pod 18 let. V zemi dochází také k ženským obřezkám, přestože jsou zakázané zákonem.

PRÁVO NA VZDĚLÁNÍ

V Burkina Faso bylo kvůli vojenskému konfliktu uzavřeno přes čtyři tisíce škol. UNICEF a další organizace na pomoc vytvořily vzdělávací rozhlasové programy pro děti, které nemohou chodit do školy. Podle UNICEF bylo uzavřením škol postiženo více než 31 000 učitelů a přes 1 milion žáků a žákyň. Pouze 64,2 % dívek v Burkině Faso má přístup ke vzdělání, ale mnoho z nich je nuceno předčasně ukončit školní docházku a vdát se nebo se věnovat domácím pracím či jiným povinnostem. V době, kdy je jim 19 let, se již většina dívek stává manželkami a téměř polovina mladých žen je již matkami. Šestnáctiletá dívka, která utekla před nuceným sňatkem, vzpomíná na odpověď svých rodičů, když se jich zeptala, proč nemůže chodit do školy: “Jaký má smysl posílat tě do školy? Vzdělávání dívek nepřináší žádný užitek.”

BURUNDI

- Státní zřízení: prezidentská republika
- Hlavní město: Gitega
- Počet obyvatel: 14,15 milionů
- Rozloha: 27 834 km² (Česká republika je 2,8krát větší)
- Úřední jazyky: kirundi, francouzština a angličtina
- Převládající náboženství: křesťanství
- Vyhlášení nezávislosti: 1. červenec 1962 Burundi získalo nezávislost. Země se stala konstituční monarchií v čele s králem Mwami Mwambutsou IV.
- Životní podmínky: Burundi patří mezi nejchudší země světa. Většina obyvatel žije v chudobě, má omezený přístup ke zdravotní péči, vzdělání a pitné vodě.
- Historie: Dějiny jsou poznamenány koloniální nadvládou a napětím mezi etnickými skupinami Hutuů a Tutsiů. Po získání nezávislosti v roce 1962 se nerovnosti vyostřily a Burundi zažilo několik masakrů a genocidu.

LIDSKOPRÁVNÍ SITUACE V ZEMI

POLITICKÁ NESTABILITA A VÁLKA

Po získání nezávislosti v roce 1962 Burundi sužovaly etnické konflikty mezi Hutu a Tutsi. V roce 1972 proběhla první genocida, při níž tutsijská armáda zabila až 210 000 Hutuů. Po období převratů a diktatur došlo roku 1993 k demokratickým volbám, kdy byl prezidentem zvolen Hutu Melchior Ndadaye, ale brzy byl zavražděn, což vyvolalo občanskou válku. Boje mezi Hutuovými povstalci a tutsijskou armádou si vyžádaly kolem 300 000 obětí. Mírová dohoda z Arushe v roce 2000 ukončila konflikt a položila základy pro sdílení moci mezi oběma etniky.

AUTORITÁŘSKÉ PRAKTIKY A VÝJIMEČNÉ STAVY

I v současnosti dochází k porušování lidských práv v Burundi, vláda systematicky omezuje svobodu projevu a politickou opozici prostřednictvím arbitrárních zatčení, zastrasování a násilí. Dochází k nuceným zmizením a zadržováním bez řádného soudu.

OMEZOVÁNÍ SVOBODY PROJEVU A SDRUŽOVÁNÍ

V Burundi jsou novináři a novinářky, aktivisté a aktivistky a opoziční politici pravidelně pronásledováni za kritiku vlády, často čelí zatýkání, soudním procesům a uvěznění. Někteří byli odsouzeni za své výroky, jiné pak propustili díky prezidentským milostem. Nezávislá média jsou vystavena tlakům včetně fyzických útoků na redakce a varování od státních orgánů. Vládní zásahy zasahují i do činnosti opozičních stran, například formálně mění vedení jedné z největších opozičních stran

PODMÍNKY VE VĚZNICÍCH

Věznice v Burundi jsou chronicky přeplněné a zadržovaní často čelí nelidským a ponižujícím podmínkám. Vězni mají omezený nebo žádný přístup k adekvátní lékařské péči, což vede k vážnému ohrožení jejich zdraví, zejména u těch, kteří trpí vážnými nemocemi či zraněními. Návštěvy rodin jsou často zakazovány, což dále zhoršuje psychickou pohodu zadržených. Případy, kdy jsou vězni drženi bez řádného soudního procesu, jsou běžné a jejich stížnosti na špatné zacházení zůstávají nevyřešeny. Tento stav výrazně porušuje základní lidská práva a zvyšuje riziko úmrtí ve vazbě.

PRÁVA ŽEN A SOCIÁLNÍ NEROVNOSTI

Ženy a dívky čelí násilí a diskriminaci, přičemž ochrana ze strany státu je nedostatečná. Sociální nerovnosti se projevují také v přístupu ke vzdělání a zdravotní péči, přičemž zranitelné skupiny mají omezené možnosti ochrany svých práv.

ERITREA

- Státní zřízení: prezidentská republika
- Hlavní město: Asmara
- Počet obyvatel: asi 6 milionů
- Rozloha: 124 399 km² - zhruba jedna polovina Polska
- Složení obyvatelstva: Tigrajové (50%), Tigrejci (31,4%), Sahové (5%), Afárové (5%) a další
- Převládající náboženství: křesťanství (50%), sunnitský islám (48%)
- Ekonomika: Jedna z nejhudších zemí světa. Většina obyvatel pracuje v zemědělství. Mnoho Eritrejců také odchází pracovat do zahraničí a posílá své rodině peníze.
- Politická situace: Vládne zde jen jedna politická strana a stejný prezident (Isaias Afwerki) od roku 1993. Volby nejsou svobodné a proto mnoho Eritrejců ze země odchází.
- Členství v mezinárodních organizacích: Organizace spojených národů (OSN), Africká unie

LIDSKOPRÁVNÍ SITUACE V ZEMI

POVINNÁ VOJENSKÁ SLUŽBA

V Eritrei musí muži i ženy po dovršení 18 let nastoupit do tzv. národní služby, která by měla původně trvat 18 měsíců. Ve skutečnosti ale mnoho lidí zůstává ve službě roky, někdy i celý život. Tato služba znamená tvrdou fyzickou práci, nízké platy a život v táborech, často bez možnosti odejít domů. Mnoho mladých lidí se tak snaží ze země utéct, aby se povinné službě vyhnuli. Někteří jsou při pokusu o útěk potrestáni či zatčeni.

OMEZENÁ SVOBODA PROJEVU SHROMAŽĎOVÁNÍ A NÁBOŽENSTVÍ

V Eritrei neexistují nezávislá média a všechna sdělení kontroluje stát. Novináři, kteří se snaží psát kriticky, bývají zadrženi bez soudu, často na dlouhá léta. Lidé se nesmějí volně sdružovat ani zakládat politické strany či spolky, pokud nejsou povolené vládou. Mnoho náboženských skupin čelí perzekuci - někteří jejich členové jsou vězněni pouze kvůli své víře.

PRÁVA UPRCHLÍKŮ/IC

Kvůli přísnému režimu, vojenské službě a chudobě utíkají ze země desetitisíce lidí - o Eritrei se odborníci/ce baví jako o nejrychleji se vyprazdňujícím státě světa. V případě že jsou uprchlíci/ce vráceni zpět (například z Evropy nebo sousedních států), hrozí jim zatčení, mučení nebo zmizení. Někteří musí také podepsat "příznání", že porušili zákon útekem, jiní jsou zavřeni do táborů bez kontaktu s rodinou.

PRÁVO NA VZDĚLÁNÍ

Vzdělávací systém je velmi silně propojen s vojenskou službou. Poslední rok střední školy probíhá ve výcvikovém centru (tzv. Sawa camp), kde studenti/ky podstupují tvrdou disciplínu. Mnoho mladých lidí - zvláště dívek - z této školy raději uteče nebo do ní nenastoupí, protože se bojí že budou muset zůstat v armádě. Školy mimo hlavní město mají málo učitelů, učebnic a špatné podmínky, což často vede k předčasnému ukončení studia.